

**VARHAISKASVATUKSEN LIIKUNTAVASTAAVAT, ETELÄ-KARJALA
21.3.2024**

OHJELMA

klo 12.30 Kahvit

klo 13.00 Virittäytyminen päivän teemaan, Lasse Heiskanen, lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä, EKLU

klo 13.15 Liikkuva perhe ohjelma varhaiskasvatuksen tukena, Johanna Pekkanen, erityisasiantuntija, Liikkuva Perhe ohjelma

klo 13.30 Yhteistyö perheiden kanssa liikuntakasvatuksessa, Niina Eteläpää, lastenhoitaja, Savitaipaleen varhaiskasvatus

Klo 13.45 Osallistujien parhaat käytännöt jakoon

klo 14.00 Ideoita yhteistyöhön perheiden kanssa ja niistä keskusteleminen

- Imatran Liikuntapalvelut: Suvi Seppänen, liikunnanohjaaja
- Lappeenrannan avoin päiväkoti, Sanna Suutari, vo
- Imatran seurakunnan varhaiskasvatus, Sanna Parvinen, lastenohjaaja

klo 15.00 Mitä vien mukani

klo 15.15 päätös

Mitä ajatuksia perheiden liikunnallisen elämäntavan edistäminen herättää?

yksikön toimintakulttuuri
(mitä perheet näkee,
kuulee, aistii) ja lapsen
liikunta-aktiivisuus
"valuu" kotiin

Perhe

Vaka

Yt-tahot

YHTEISTYÖ LASTEN LIIKKUMISEN EDISTÄMISEKSI

0 = ei lainkaan

4 = toteutuu täysin

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten yksikön / toimipaikan / perhepäivähoidon tiimin tämänhetkistä tilannetta

0 1 2 3 4

Vasukeskusteluissa keskustellaan liikunnan merkityksestä lapsen kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle.

Huoltajille tiedotetaan lasten liikkumisesta ja Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta.

Neuvolan kanssa tehdään yhteistyötä lasten motorisen kehityksen ja liikkumisen edistämiseksi.

Esiopetuksen ja koulun kanssa tehdään yhteistyötä lasten liikkumisen edistämiseksi.

Kunnan eri hallintokuntien kanssa (opetus-, nuoriso-, liikunta- sekä tekninen toimi) tehdään yhteistyötä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Hyvinvointialueen kanssa tehdään yhteistyötä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Paikallisten toimijoiden kanssa (mm. liikuntaseurat, järjestöt, gritykset) tehdään yhteistyötä liikkumisen edistämiseksi.

Lasten liikuntaa edistäviin alueellisiin verkostoihin osallistutaan.

Varhaiskasvatuksen rooleja perheiden liikuntakasvatuksessa

- Suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen liikuntakasvatustyö yksikössä
- Liikunnan järjestäminen perheille yksikkönä tai yhteistyössä muiden kanssa
 - perheliikuntatapahtumat
 - toiminnalliset juhlat ja vanhempainillat
- Viestijä ja innostaja perheiden suuntaan
 - kampanjat, teemaviikot (Arkiseikkailu, pyöräilyviikko, Jekku-jänö, Eräviikko)
 - liikuntatarjonta perheille: tapahtumat, seuratoiminta
 - Etelä-Karjalan harrastuskalenteri
 - Seikkailudiplomi
- Liikunnan ja elintapojen puheeksiottaja ja palveluihin ohjaaja
 - Lapsen motorisen oppimisen tuki -kysely vanhemmille
 - vasu-keskustelu: hyvä päivä - ja hyvinvointia yhdessä –kortit ja materiaalit
 - perheliikuntaneuvonta
 - Neuvokas perhe -sivusto ja materiaalit
- Verkostotoimija
 - Perheliikunta (kunta, valtakunnallinen)
 - Elintapaohjaus (kunta)

Lapsen motorisen oppimisen tuki –kysely vanhemmalle

Arto Laukkanen
Yliopistonlehtori, dosentti
Jyväskylän yliopisto
Liikuntatieteellinen tiedekunta

Lapsen motorisen oppimisen tuki –kysely vanhemmalle

•Ensimmäiset 6 elinvuotta ovat monella tapaa ratkaisevia liikunnallisten perustyökalujen rakentumiseksi ja siksi **vanhempien motorisen oppimisen tuki** tulisi rinnastaa muiden tutumpien kouluvalmiuksien kehittymisen tukeen. Tällä tarkoitan ennen kaikkea kielellisten ja matemaattisten valmiuksien kehittymisen tukea. Meillä kannustetaan siihen, että lapselle luetaan ääneen, lapsen kanssa luetaan yhdessä, ja lukemiseen kannustetaan eri tavoin mm. hankkimalla kirjoja ja viemällä lasta kirjastoon. Samoin kannustetaan laskemaan päivittäisiä numeerisia asioita yhdessä lapsen kanssa ja monin tavoin luodaan laskemiseen kannustavia käytäntöjä. Tässä kyselyssä näitä asioita käsitellään motorisen oppimisen näkökulmasta.

•Kyselyä voisi hyödyntää ammattilaiset, jotka työskentelevät lasten ja heidän vanhempiensa parissa: neuvolat ja varhaiskasvatus ensi sijassa. Monissa neuvoloissahan on käytössä Neuvokas perhe -työkalu, jossa on elementtejä vanhempien liikunnallisesta tuesta, mutta motorisen oppimisen tuen näkökulma on puuttuva palanen. Käytännössä pienellä ja kevyellä kyselyllä saadaan taustatietoa perheen tilanteesta ja mikäli lapsen kehitys on motoristen taitojen osalta heikko / viivästynyt, niin tätä työkalua voitaisiin käyttää oppimisen tuen muotoja suunniteltaessa.

Lapsen motorisen oppimisen tuki –kysely vanhemmalle

- Motoriset perustaidot luovat pohjan ikä- ja kehitystasolle tyypillisiin liikuntaleikkeihin osallistumiselle
- Kyselyssä 15 kohtaa vanhemman tuesta taitojen oppimiselle
 - Juokseminen, hyppääminen tasajalkaa ja heittäminen yläkautta
 - Esimerkkinä oikealla tuki juoksemistaidon oppimiselle
- Lisäksi yksi avoin kysymys, jolla pyydetään vanhempaa kuvailemaan tarvetta rajoittaa tai säädellä lapsen juoksemista, hyppäämistä tai heittämistä.

- 1) Arvioi, kuinka usein kannustat lasta juoksemaan?
- 2) Arvioi, kuinka usein annat positiivista palautetta lapsen juoksemisesta?
- 3) Arvioi, kuinka usein juokset lapsen kanssa? Yhdessä juokseminen voi tarkoittaa esimerkiksi hippaleikkiä tai lyhyiden matkojen yhdessä juoksemista.
- 4) Arvioi, kuinka usein viet lapsen juoksemiseen innostaviin paikkoihin (esim. puistoon tai pelikentälle) ja juoksemista sisältäviin liikuntaharrastuksiin?
- 5) Arvioi, kuinka usein näytät lapselle juoksemisen mallia?

Kyselyn käyttötarkoitukset

- tietoisuuden lisääminen motorisista perustaidoista
- tietoisuuden lisääminen motoristen perustaitojen tuen eri muodoista
- tietoisuuden lisääminen tuen määrästä arkielämässä
- työkaluja motoristen perustaitojen oppimisen tuen lisäämiseksi

Vanhemman tukea kipeimmin kaipaa taidoiltaan heikoksi itsensä kokeva lapsi

Liikuntataidoiltaan itsensä heikoksi kokeva lapsi:
"En ole niin hyvä juoksemisessa, hyppäämisessä ja heittämisessä"

Paljon vanhemman tukea liikunnalle

Vähän vanhemman tukea liikunnalle

Lapsen liikunta-aktiivisuuden määrä myöhemmin lapsuudessa

Lapsen motorisen oppimisen tuki –kysely vanhemmalle

- Voisiko tämä olla lisä yksikkönne tukitoimiin lapsen motoriseen oppimiseen?
- Mahdollisuus toteuttaa webropol-kyselynä tai paperisena
- Yksi mahdollinen toteutusajankohta vasu-keskustelujen alla
- Yhteys: arto.i.laukkanen@jyu.fi
 - ”Kuulisin erittäin mieluusti kaikenlaisia kokemuksia kyselyn käyttämisestä ja palautteesta vanhemmilta, sillä kysely on vasta varhaisessa kehittämis- ja validointivaiheessa.”

Parhaat käytännöt jakoon

- Keskustele parin kanssa miten yksikössä edistätte perheiden liikuntakasvatusta
- Kirjatkaa fläpeille konkreettisia toimia
 - Toiminnan järjestäjä itse tai yhteistyössä
 - Viestijä ja innostaja
 - Puheeksiottaja
 - Verkostotoimija
 - Muuta

Pienten lasten liikunnan ilo, fyysinen aktiivisuus ja motoriset taidot Suomessa: Piilo-tutkimus 2023

1783

**liikemittauksiin
osallistunutta 4-6-vuotiasta
lasta**

Lasten liikumista, paikallaanoloa ja unta mitattiin ranteessa olevan liikemittarin avulla.

76 %

**liikkui suosituksen
mukaisesti**

Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositus: kevyttä, reipasta tai rasittavaa liikumista vähintään kolme tuntia päivässä, ja siitä vähintään tunti reipasta ja rasittavaa liikumista.

86 %

**lapsista ilmaisi nauttivansa
liikkumisesta**

Huoltajien kyselyn mukaan lapset ilmaisivat nauttivansa liikkumisesta lähes aina tai usein.

20

kuntaa eri puolilta Suomea

Piilo-tutkimukseen kutsuttiin kuntia satunnaisotannalla. Kunnat ovat saaneet palautteen ja voivat hyödyntää sitä toiminnan kehittämässä.

156

**varhaiskasvatuksen
toimipaikkaa**

Lapset ja perheet tavoitettiin varhaiskasvatuksen kautta.

29 min

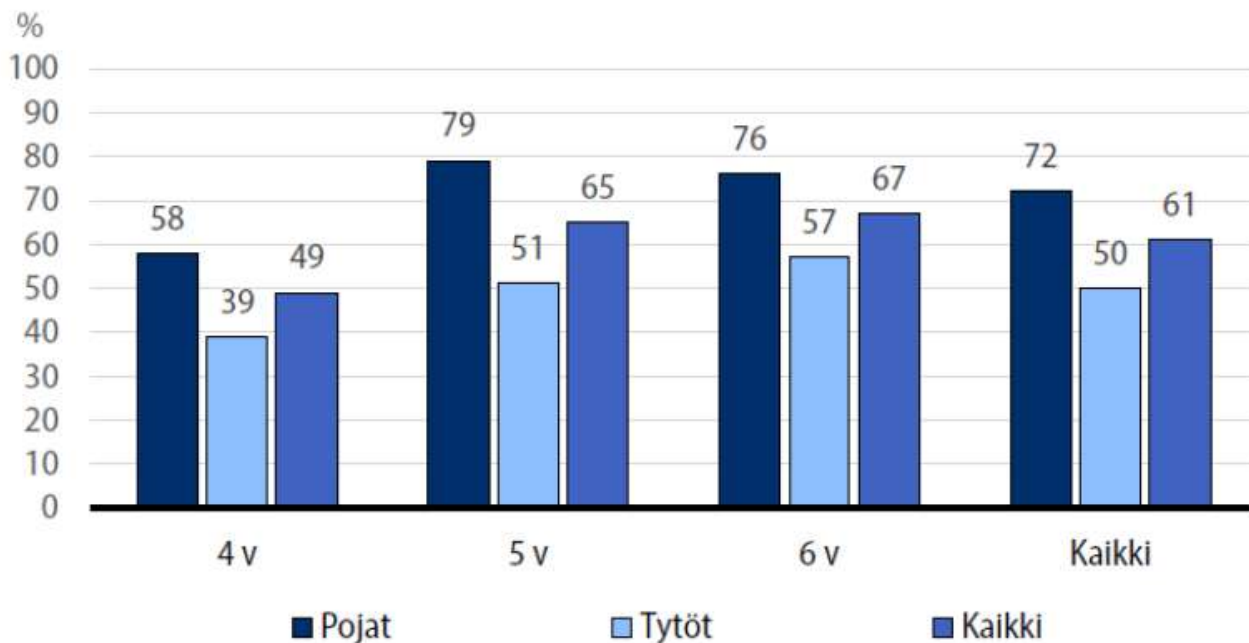
**enemmän liikettä
arkipäivänä kuin
vapaapäivänä**

Liikemittauksen mukaan lapset liikkuvat varhaiskasvatuspäivänä noin puoli tuntia enemmän kuin vapaapäivänä.

Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan tavoite toteutui 61 prosentilla lapsista

Varhaiskasvatusaikana 2 tuntia liikkumista päivässä, josta vähintään 40 minuuttia reipasta ja rasittavaa

Koulutukset

- [Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus](#) to-pe 11-12.4. klo 8-16 Imatran urheilutalo
- Hyvää liikkeellä -seminaari 26.9.2024 Olympiastadion (kohderyhmät vaka, pk. 2. aste)
- [Liikunnan aluejärjestöjen koulutustarjonta](#)

Teemaviikot varhaiskasvatuksessa

- [Etelä-Karjalan Eräviikko](#), luontotiedon- ja taitojen teemaviikko
 - Helmikuussa 2024 toteuttajina 28 vaka-yksikköä
- [Jekku jänön](#) uutta materiaalia kevään tapahtumiin
 - "kevään merkit" juliste/kartta keväällä
 - Syksyllä lisää uutta materiaalia luvassa
- [Arkiseikkailu](#) 23.9.–6.10.2024
 - kannustaa aikuista ja lasta liikkumaan yhdessä lähiympäristössä.
 - ilmoittautuminen aukeaa 25.4. Liikkuva perhe – ja Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmat

Uutiskirje

EKLU lähettää tietoa koulutuksista, palveluista, tapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista sähköpostitse uutiskirjeen muodossa. Uutiskirjeet on luotu aiheittain. Tilaa alta aihe, josta uutiskirjeen haluat!

Käytämme Creamailer- uutiskirjetyökalua, joten ensimmäinen kirje saattaa helposti mennä roskapostiin. Kurkkaa siis roskaposti ja merkitse, että kirje ei ole roskapostia.

Seuratoiminnan uutiskirje

Lasten ja nuorten liikunnan uutiskirje

Urheiluakatemian uutiskirje

Terveysliikunnan uutiskirje

Kaakon työhyvinvointiverkoston uutiskirje

Mitä vien tästä päivästä mukamani?

- Kirjaa postit lapulle 1-3 perheiden liikuntakasvatusta edistävää konkreettista asiaa, jotka viet huomenna yksikköosi ja toteutate lähitulevaisuudessa